

— Там пушай мая ёмкё.
Ёё сине?

— Ёё. Иакор.

— Ёё сиппи, Иакор шал-
лам! Катартапка сана тет-
тём кётесё.

— Кивѣ тѣнѣн йулашкисемпе пѣт урлѣ вайлѣн, хаватлѣн, сѣнтерѣллѣ кѣрѣшсѣ пыракѣн ѳмѣлкорсѣн совѣшѣннѣн „Калѣйран“ туслѣ салам!.. Халѣ хамѣн кѣскѣ сѣмахѣм пѣтнѣ тѣсѣ шутлатѣп, малалѣнѣ салама кулѣш ѳлѣтѣн салакансѣнѣн парѣтѣп.. ѳсѣм каланисѣнѣн сѣк нѣмѣрта сырѣн пыратѣп.

1884-мѣш сұлта вилдѣ Алфрет Прем бат-
лѣ вѣреннѣ сын сѣр синѣи җѣртунсен пуръ-
найсѣ синѣен пите җаплѣ кѣнеке сырсѣ хавар-
на. Сав җаплѣ кѣнекене (3 том—14 тенкѣ суръ
тѣраѣ) хуплашкитѣн пусласѣ вѣснѣ сити-
җенех вуласѣ тухрѣмѣр, сѣр синѣи җѣртунсен
(егем ку шута кѣмест) хушшинѣе пѣрокра-
тисѣм пурри—сукки синѣен сырнине пѣр
сѣмах та туҗаймарѣмѣр, кайрантарах пуръ-
на вѣреннѣ сынсен те ун синѣен сырмѣ асѣ-
сем ситеймен. Сав вѣреннѣ сынсен пысѣк
сѣтменлѣхне тулгармѣ кирлине аса илсѣ, епѣр
сѣрсинѣи җѣртунсен хушшинѣи пѣрокра-
тисѣмпа волоҗытѣи синѣен пысѣк кѣнеке сѣп-
сѣ кѣларас терѣмѣр. Анҗах пысѣк кѣнеке
сырсѣ сѣпсѣ кѣлармѣ җѣваш кѣнекисене сѣ-
пакан типографи пушѣ мар пулѣи бирки
(типографи ун җухне йалсоветсен кивѣлнѣ
полошенине сѣпмѣ васкатѣе)... сѣплѣ, типо-
графи пушѣ мар пулѣи бирки, уйѣхне 10 пус-
тѣракан „Кадѣй“ шурналтах сѣпсѣ кѣлар-
сѣ, сав инттереслѣ йапала синѣен пѣтѣм җѣ-
ваш ѣсхалѣхне пѣлтерес, тѣрѣмѣр. Пирвайхи
сѣмах

СЫСНА сінгез. Сысна въл паллă пӳрок-
рат. Пурикзет ытла сётел хушшине кертсе
лартсан сысна төвӗ выдӑх пӳрократланса
кайаӳ. Ун сінгез ваттисемех калавӳ: сыс-
нана (кӳпинетри) сётел хушшине кертсе ан
ларт, въл урисене те сётел ҫине хӳпартса
хурӗ, төвӗ („Капкӳнӳ“ 9-мӗш номерӗнчи
15 мӗш странитса пӑх). Сыснан 5 пус пы-
сӳкӗш пиветӗ пур. Ҫӳв пивете въл ӳста пу-
сас килӗ ҫавӳнта пусаӳ—пусас умӗн хутне
вуласа пусӳмимине вагма йуратмасӳ (алӳ пус-
нӳ тухне те ҫавӳн майлах). Сӳмахран, ҫак
айалта ӳкерсе панӳ хута ҫӳр тӳмарӗ сінгезе
пурӳнакан пӳр сын та вуласа тухайрас сук.

1949 г. 10.10.1949 г. 10.10.1949 г.
 10.10.1949 г. 10.10.1949 г. 10.10.1949 г.
 10.10.1949 г. 10.10.1949 г. 10.10.1949 г.
 10.10.1949 г. 10.10.1949 г. 10.10.1949 г.
 10.10.1949 г. 10.10.1949 г. 10.10.1949 г.

50 85 100

2777-3100-4
31-700-20
31-700-20
31-700-20
31-700-20

сапах та узай аине пизет пусай, 3-ш уй-ри
налок инспекторё хушаматён матанхи саспаз-
лисене кайтартеа ал п у с н й. Пызай-
ка йуратвай пирди, сыснасем хаь пулса ир-
текен тасату кампанияне йуратмасёй...

КАШКАР. Кашкәрпа ҫыхланма пит хә-
руш, мәншән тесен хәйне тытмаср вәл
ниһенле те тирне сүтермест. Тытсассан та
төрлө ырыңсене сайавленнсем парса, каллех
иреке тухса хәйне пүрозрат текенсене кыш-
лама тытһаһ. Кашкар сурәхсене йуратаһ,
хәш-пәрне тытса ҫисе сокращтени тусан та,
байран каллех ун ырыңне сөнвисене тата
нумайрах илсе тултараһ. Ваттисем авал: каш-
кара ури тәрантараһ, тенә. Халә ёнтә, теһ-
нәккә малалла кайһа май, ури тәрантарма
пәрәхһә йәд-пәр вәрмавтан тепәр вәрмава
зукун ҫулпа, йе ахад ҫулпа ларса шһә хыҫ-
ҫһн стотсем ҫыракан алли тәрантараһ.

ЙЫТАСЕМ пўрократне сёр сияти тёртун.

сене сәнаса пыракан вөрөннө сынсем (соо-локсем) пөлмөссө, җавап ваттисем ун сын-чен таксанах пөлнө. „Йытә пәтратаҗҗен тў-сеймен тесе ваттисем—Йытә, пўрократ пир-ки, пёрпёр ёсе туса пётөрйҗҗөнөх туса пётөрни сынҗен отҗотсем тәратнине пөлсе ка-ланә. Йытә калай тет: хөлле пулсан шәмә-ран пўрт тавәттәмҗҗө, сула пулсан пәртан пўрт тавәттәмҗҗө тесе“. Ку халапа ватти-сем йытәсем (өтемсем хушшинҗи пўрократ-сем пекех) сула тавас ёсе хөллөне хаварни-не пөлсе каланә. Йытә пўрократ мәнтәр та, анҗах аһа сие йурамасҗ (сопранире те, пи-тет урлә та), сийөкене вәл унәнвырәнө мө-нөпөх хай сие йарай. Йытән хўри кувар пирки, аһа шанма хушман ваттисем—ыран туса паратәп төһине темҗе уйәхран та ту-са парас сүккене асрах тыгмалла.

АШАКСЕМ хаш пёр җухне пысәк вырән-сөнөх йышәһәсә ларассө. Ёспе пынә йалти сынпа каласнә җухне выдаса ларма вәрәм хәлхә пур вөсен, отҗотсем сырий җухне сў-лөлле пәхсә маҗҗа сынҗен җыхвәрсем илмө куҗсөсем пур. Ашакпа ашак туслә пурәвассө, —хәйсен сасҗетанийсөһсөҗө вөсем хәйсем пек ашаксен ситменлөхсөм сынҗен нимән те шарламаҗсө.

АВТАН—пўрократсем җәхсене нумайрах

ёслеттерме (сәмарта тутарма) йуратаҗсө, хәй-сөм нимән те ёслөмөссө, җәхсене йөртсө сў-ренө пекек анҗах тавассө, сапах та вөсем сапса павә җи тутә тырә пёрҗисене анҗах сийөссө. Сийөсө те нумай сийөссө.

КАҖАКАСЕМ сўллө вырәнсөне йуратаҗсө. Ирөк парсан (хәпартса лартакансөм пулсан) Паришри Ейфел пашни (сўллөшө унән 300 метр) тәрриге те хәпарса ларма хатёр. Җас та җасах карта урлә сизсө кәсә йут пәх-җасөне көрсө кайнә җухне сылтәмалла, йө сулахайалла суләнса кайассө те, хәйсөм су-ләнни сынҗен никама та пөлтермөссө...

ЙӨКӨ-ХУРЕСЕМ хут мурөсем вөсем. Савәнпа та вөсөне вырәсөм тепёр майлә „көһҗөлөр кыссисөм“ тесе йат павә. Йөкө-хүресөм сўллә, туглә татәксөне йуратаҗсө, савәнпа вөсем пуринҗен ыгла хуҗайствәллә уҗрөштөһсөне, тёрлөрен кооператтивсөне вырәһнә.

Ы т т и выдәх-җөрлөхсен, ш и в р и җөрҗүһсен, хурт-кәшпанкәсен пўрокрагисәм сынҗен пөтөмлөх кәтарса пама ву вөсөкө статйара май килмөҗ. Пурин сынҗен те сырсан, статйа отҗот пек вәрәмләһсә кай-са, никам та аһа вулакәһни пулас сугран хәрарәмәр. Ан вәрсәр!

Соолоки пөлөкө ИАВАН-МУҖИ.

Икө йалкор.

Кореспотентсен йалта примердә пул-малла.

(Йалкорсен совәшҗаннҗө ка-ланнҗен).

— Фискультура уәллә йапала...

— Есө те кореспотент, епө те кореспо-тент,—айта пөрик бәйә выдаса илер!

— Мурай. Карҗө пури?

◆◆◆

Прикашҗәкран кәсҗира.

— Таках аттөне прикашҗәкран куҗарса кәсҗира лартрөс.

— Йәтә вәл канҗәтсөм вярәнне укса вәрласа диләт.

Мәнтәр.

Кореспотентсен сйөсөһҗө пулас ыйтусөм.

1. Урапакәһни кооператтивө муккун умөн поминани кәнекисөм, хөресөм, Х. В. тенө йапаласөм илсө кили сынҗен епө сырий са-метка «Кашкәһә» ма кўртрөҗ? Епө унта суй-са сырнәҗҗө.

2. Хамән 3 сўлхи йәмәк макәрни сынҗен рөгакөһө 21 сыру йатәм. Ма кўртмөҗр? Вәл хәй маҗәрнөсө мана соҗиәлисәм тума җәрмантарай. Рөгакөһө сирән ман йәмәһә туслә сынсем пулмалла,—савәнпа көрмөсөҗр ман саметка.

3. Йалкөра вәрманта ула, йө кашкәр хө-сөрлөмө тапәнсан, прокурора пөлтерме йу-рати?

4. Итгәһийө, Мақсөм Коркәһи патне, марк-кәсәр сыру йама йурати?

◆◆◆

Сөһө вырән.

— Иван, сана йалкортан урәх сөҗө ку-сарнә, тет мари?

— Куҗармансөкө. Пөлмөстөп еп, пөлмөстөп?

— Куҗарнәсөкө пөлөтөһ өһтө. Шалу мөн-тул вара?

— Сана кам вәларө?

— Пәсәр пөринҗөн, Иван кунтан төрөм те: кам, пуштә йөштөкөһҗи поети, төрө те, сана урәх вырән павә пуҗ, тесе шутларәм.

Күһүи.

Ресољутсисемпе ўснѣ сѣр ѣсѣ.

Тимѣр с кулаѣ пѣсерме тыгънаеи—
Кулаѣ сийессе ан шан.
Кулаѣ пѣсерекеи те
Тимѣр пулаймѣ
Пѣр пѣт тимѣрте те
Вѣл пѣр шѣшлѣ таваймѣ.

(Крылов).

Шур пѣсехеллѣ пѣртѣкан сѣр хѣрине шѣ-
тѣв тавса йѣва савѣртѣ. Савталѣл ѣштѣл
майѣне волоккитѣсѣрах сѣмарта туса пусма
ларѣ. Никам патне сайавлени памасѣрах
тѣпписем те тухрѣс. Пѣртѣкан аси телейне
кѣтмен сѣртеи пѣр тѣпѣ смѣтѣран ытлаши
тухнѣ. Хурт-уман йѣтса пырсан вагѣ пѣр-
тѣкана хыпас пекех сѣварне караѣ ку тѣп.
Иулашѣиѣн ресољутсисѣрех ўссе ситрѣ те
куккук пулса вѣссе тухса карѣ.

— Мѣнлехе капла, епѣ план сѣнтѣ кук-
кук тума шутламанѣтѣ, тѣпер куккуках ту-
са кѣларса йѣтѣмѣс, тесе тѣлѣнет пѣртѣкан
хѣрине силесе.

Сапла сѣв, кайѣк-кѣшѣк ѣвсѣр пулсан та,
хѣйне хушман ѣсе те тума пулгараѣ. Ётем
тени апла мар, ѣна йури уйрѣм ѣсе тума
вѣрентесѣ, уйрѣм толшѣс, уйрѣм ѣс парѣ-
сѣ. Анѣх, пирѣн хѣлхи сѣтсѣм пур ѣсе те
самса тѣкѣшѣн.

Шѣхѣдсем (Вѣрмар р.) 1925-мѣш сѣлта
сѣр виѣи ѣсне пусѣнѣ. Халѣх тухѣшѣне—
опѣри тѣватѣ йѣл сѣрне тѣватѣ пѣна уйѣр-
малла, тѣта сѣнѣрен пѣр ерттел (ушѣнѣл
хуѣсѣлх майѣскер) органисѣтсисѣсе сѣр кас-
са памалла. Сѣмахпа каласан мѣн пур ѣсѣ
те виѣ сѣмахпа пулмалласкер. Анѣх сѣре
ѣна сѣтел сѣнтѣ сѣкѣр пек тѣрех тытса вар-
таса валесмѣлѣ мар. Тѣи малтан укѣса пул-
тѣр, сѣмарта йуратакан мишавѣйсем хѣйсе-
мех тупѣнѣс. Мишавѣйсѣн шуѣ-симѣс кар-
тусѣсем йалалѣ куѣнсан вара пуславѣ
халѣх вѣсѣиѣн укѣса ѣмѣртса хуѣканма.

Шѣхѣдсем те сѣвах сѣр уйѣрас пирѣи ыт-
ти йѣри таврари йѣлсемпе йуг патѣлѣхсѣн-
тѣи пуршуйсѣм хирѣснѣ пекех хирѣснѣе сѣр
виѣи ѣсне тѣватѣ сѣла ситерѣс, (малтан
пилѣк-улт сѣл хѣтѣрленни шѣта кѣмест). Ва-
ра иртнѣ апрелѣн 11—13-мѣш кунѣсѣнтѣ
Вѣрмар районѣнтѣи сѣр комисѣи сѣрѣн кунѣн
(сѣнѣсѣне тавѣрсах) ларса тавлашулѣ сѣр
аршѣн хуѣнѣш сѣр виѣи ѣсне пѣхса
тухѣт. Сѣрѣйѣрѣлѣ проектне сѣрѣплѣтес, тѣт
рѣшѣниѣнтѣ.

Сут пулѣ. Сѣраки сѣмса тѣррѣнтѣ. Сѣре
мѣнлѣ майпа акмаллахѣ? Хѣшсем тѣрех тух-
са сѣнѣ тѣкѣне карлатѣгѣрасѣн, хѣшсем кив-
вѣе, тѣта хѣшсем тѣгава сѣнтѣи шѣв пек
апла та капла та килѣшесѣсѣ.

Сѣвѣнашѣкал пѣтрайѣнѣи пирѣи, пѣр касрисем
кассѣи паѣсѣ. Сут ѣсѣ каллѣх сѣнелѣ. Ёс
шкапра сѣкѣр сѣмесѣрех кѣтсе выртѣма пул-
тараѣ, анѣх сѣр кѣтмѣст, пѣйавах сухана
тухмалла.

Майѣн 7-мѣшѣнтѣ тепѣр касрисем сѣнѣ

сѣпатасем сырса районти сѣр пѣйне сайав-
лениѣе ситрѣс. Мѣнлѣ майпа сѣраки тумалла.

„До утверждение решения райземкомиссии
пользоваться по старому“, тесе ресољутеи
хурса паѣсѣ. Иураѣ, ку лайѣх. Сѣнѣллѣ уѣ
курас тѣкенсем ку ресољутсисѣе килѣшмесѣсѣ.

— Мѣн калѣ Шупашкар, ун тух куѣрѣпѣр,
терѣс вѣсем. Тѣрех тѣлѣфонпа тѣнкѣртѣттар-
тѣс Шупашкарти мѣлиѣсѣма..

— „Заселять по новому“, тесе ответ па-
раѣ телефон тѣрѣи шырлан йусакѣнѣн пус-
лѣхѣ Саххарѣв сѣссѣне. Пулѣ ресољутеи
тѣрвилсѣрах.

— Алѣ, пирѣ Шупашкартан сѣнѣ тѣкѣне
акма хуѣсѣсѣ, тѣвай сѣнѣллѣ акмалли при-
кас, тесе тапѣвѣсѣсѣ, сѣнѣллѣ акас тѣкенсем.

— Апла пулсан акѣр по новому, терѣ ра-
йонти сѣр пѣй пуслѣхѣ, Саххарѣвѣн теле-
фонлѣ ресољутсисѣе пѣхса.

Кивѣ тѣкѣне акма малтан ресољутсисѣи
ли-нисем кунѣпа килѣшмесѣсѣ. Майѣн 14-мѣшѣнтѣ
йѣтарласа Шупашкара ситрѣс. Ёста кайѣс?
Саххарѣв патне, мѣншѣн вѣл сѣнѣ тѣкѣне
акма приѣкас панѣ!

— Ёлѣ тавлашулѣ сѣр ѣсѣнтѣ аптека
ленѣнѣ тѣва пекех нимѣн те пѣлмѣстѣп, ка-
йѣрха лулѣ Сѣр комисѣине.

— Кассѣи тѣрѣх ѣсе тѣтса парѣнтѣи
тавлашулѣ сѣрпе кивѣ тѣкѣпех уѣ куѣрма-
ла, терѣс вара аслѣ сѣр комисѣинѣн.

Ку хуѣпа Шѣхѣдсем каллѣх районти сѣр
пѣйне ситрѣс. Сѣр пѣйѣ вара ним шарлама-
сѣр сѣмѣснѣ нѣш туса, кѣпинѣтри пуѣкан сѣ-
не тымар йѣвѣ пекех йусѣвса ларса йулѣ.

Сѣраки хѣрсѣх пыраѣ. Тѣрисем сѣс пѣлѣ-
ре йуррисѣне шѣрантѣрасѣсѣ. Шѣхѣдсем те
хѣрсѣх сухара. Пѣр йѣлѣ сѣнѣ тѣкѣне суха-
лаѣ, тепри кивѣ тѣкѣне, тѣта теприсем сѣм-
сѣрех выртѣна тѣрсе илѣз сухаласѣн ѣмса-
насѣсѣ. Ним йѣрки суѣ, кѣрашѣн вѣрсѣи вѣхѣ-
тѣнтѣ те унашѣкал пулман. Кун пирѣи тѣта
сѣнѣ сѣпатасем сырса Ёслѣкенсѣмпе Хрес-
тѣнсѣи Инѣспексѣине ситрѣс. Анѣх Ёслѣкен-
сѣмпе Хресѣвсѣн Инѣспексѣиѣ тѣвашсѣне
нумаѣ сѣпѣтѣрес темѣрѣ.

Аслѣ сѣр комисѣине «сроѣнѣ» пѣхса тух-
ма хушрѣ. Аслѣ сѣр комисѣи вара 10 кун
малтан (сроѣнѣн) вуслѣхсем тѣхѣнѣсах пѣхса
тухрѣ. Сѣрѣйѣрѣлѣ проектне сѣрѣплѣтмѣлѣ,
кѣсѣлхи сѣракине кивѣ тѣкѣпех тумалла. Сѣ-
нѣ тѣкѣне уѣ куѣрма сѣтес кѣракинѣн пѣ-
сѣнмалла, тесе волоккитѣсѣрах рѣшѣени йѣ-
шѣнтѣ.

Ёс пулѣ те. Хѣл ѣнтѣ Шѣхѣдсем сѣра-
кине кивѣ тѣкѣсѣмпех сухаласа акрѣс. Сѣрѣ-

Шупашкарти йывăç савăтнн хăш-пĕр рапортсем, административне айып-ласран хăраса, 1000 хăма шывпа йухса кайнине тунашн.

Вырăнсăр йуласран хăратпăр.

- Административне йапăх ёçленĕ пирки, сирĕн савăтăн кăçал 1000 хăма шывпа йухса кайнă тесе сырнă хăсатра. Ын-и вăл?
- Ын мар... мĕншĕн тесен... пирĕн килте çăкăр ыйтăкан аба-пăтамăрсем пур...

ме тума сĕнĕ тикĕ йуписем лартма хатĕрленĕççĕ. Анчах хаç тата килĕшмесĕр пăрăнăç туталанса йулизем ку ё; тăрăх Аслă контролан уйрăм коллегиине кассатин пама çамарта лухаççĕ.

Районти суйласа лартнисем малтанах ре-сультатсĕр йалсене пырса тавлашуллă çĕрпе

мĕнле усă курмаллине аялантарнă пулсан Шăхăçсем расхутлă хирĕçĕсемпе тăрманас суккĕ. Шупашкарти меллĕсем пуçлăхĕ Сах-харăв патне те вĕсем çĕр еисин тавлашул-лă ёçене мар, шыв сурса кайнă шырлансене тўрлетес пирки çĕç килмеллине аяланатўç. УТ.

Иалкор Микишкă, хаҫат ҫинҫе кореспонентсене пайне вуласа пыракан, тишкерү телешпе мѣн ҫинҫен ҫырас-ха?—тесе пысăк шухăша варѣ. Вăл ун ҫинҫен хăйсен йăленҫи Миҫук йалкортан ыйтса пѣлесшѣнҫѣ, лешѣ хулана ҫута кайнă теле пултѣ. Ҫавăнпа та ун ку ыйтува хăй теленех ҫутсе йавалла пултѣ.

— Кунта нумай шухăшласа тăмалли те ҫук, терѣ Микишкă хăй ашѣнҫе Тишкерү теби вăл ырăсла самокритѣк, тепѣр майлă каласа, хама хам критекленине пѣлтерет.

Хăй ҫинҫен хаҫата ҫырас шухăш Микишкă кăмăлне карѣ.—Питѣ куненҫе ман ҫинҫен аса та илмерѣс, хаҫ аяҫ хам пурăнăҫ ҫинҫен (стайасем мѣнле ҫырас тăни ҫинҫен) хамах ҫырас йаратăп-ха!

Вăл хăй ҫинҫен, хăй ҫырнă стайисем ҫинҫен тѣплѣн 5 листа хуҫ ҫине ҫыраса тултартѣ, „Ҫĕрлĕ районенҫе епѣ ҫи талантлă йалкор—тесе ҫырат Микишкă.

— Питѣ пăхсан, епѣ шурă ўглѣ, вăрăм пѣвѣлѣ, тата ҫылтăм куҫ кăштах хѣсĕкрех. Кăмăл телешевҫен, кăмăл калама ҫук аван, вăрснă ҫухне те никама та пѣрре ҫапман. Ҫырасине епѣ питѣ нумай ҫыратăп, антах ретакси ман стайасене сахал пиҫетлет, мѣншѣн тесен пиҫетлесен укҫа нумай тўллемле пуласран хăраҫ, ахаҫ ҫырма питех мар.

Епѣ коворар укҫине кармуҫ, илме пухса хуратăп.

Микишкă кăштах шухăшласан, тата малалла ҫырѣ: «Ку критекле стайнăшан коноварне хуҫса пама ыйтатăп, унсăрăн епѣ йа Мускавра тухакан пѣр-пѣр шурвал ҫине ырăсла куҫарса йаратăп, унта хаҫлăрах парасѣ.

Хăйне критекленѣ стайна, йулашкивҫен, картăҫкă йаратăп—тесе ҫыраса пѣтерѣ.—Картăҫкине ҫитес йармăккара ўкертѣрѣп-ха, терѣ вăл хăй ашѣнҫе. Уятан пиҫмоностсăй Каврилав патне вѣстерѣ. Ун пайан ҫырусене хулана лешмелле.

Каҫ пулас умѣн, йала йалкор Миҫук та хуларан тавăрăвѣ. Микишкă хăйне критеклесе ҫырнă стайна ҫинҫен йа каласа кăтарганах, вăл ахăлтатсах кулса йаҫѣ.

— Вăл самокритѣк мар, есѣ пустуй умахланнă! Кушнă сана „пуштă йештĕкленѣ“ лайах пѣсертесѣ, кайран ҫырсен куҫ умне тăма намăс пулѣ!

— Мѣн тăвасха ман—терѣ хыпваланса Микишка.

— Ып Кавришка патне, тен вăл тухса кайманта-и тен? Стайнуна кайалла ил?

Хытă ыпнине хашкаса, Микишка пиҫмоностсăй Кавришка пўртне пырса кѣзѣ. Пиҫмоностсăй ҫей вѣретнѣ те, ҫей ессе ларат. Ун умѣнҫе ҫыру парнсем купаланса ыр-

таҫсѣ.

— Ах, телей, есѣ ку тарнҫен те тухса кайман!—терѣ ҫавăнса Микишка.—Ман ҫырава кайалла парха, епѣ йăвăшнă!

Килне тавăрсанах Микишка самокритикле стайна тўш-к айне персе ҫикрѣ те, ҫѣвѣрен васкаса ҫырма пуҫларѣ.

— „Пиҫмоностсăн 5 сехетре тухса каймалла, хаҫ кѣсех 8 ҫитет, вăл ҫаплах кайман, ессе ларат! пуштăри йѣркесем, каламалли те ҫук!.. Тимѣр шăпăрна шăлмалла ун пек пиҫмоностсăсене!“

Васкаса атрѣснѣ ҫырѣ те, Кавришка патне кайса, ҫѣвѣрен ҫырнă самокритекле стайна тыгартѣ. 8 сехетре Кавришка пиҫмоностсăй Микишка ҫыруне илсе пушта вѣстерѣ.

И. Окстон.

◆◆◆

„Еҫ инспектăрѣ“.

— Васҫил Иванăҫ! Есѣ ҫав мана арман хуҫи хѣсĕрлени ҫинҫен ҫыраса панă шалăпа пăхса тухнăши? Ава пани уйăх та иртрѣ те ѣнтѣ, теплѣши вара вăл еҫ?

— Шалăпува ҫăвашла ҫырнине йа ырăсла куҫарма памалла пултѣ. Ыас куҫарса парайманнипе еҫ вăраха карѣ.

— Есѣ ху ҫăвашаҫке, мѣншѣн тата ырăсла куҫарма патн?

— Мѣнле ҫăваш? Мана ҫăваш мар „еҫ инспектăрѣ“ тесѣ пѣлекенсем.

Пăрҫа.

Хулара еҫлекен платник.

Ҫесонѣксем хушшинҫи политѣк еҫне ыйлатмалла. „Кавашран“.

— Пирѣн копператси ўрлă сотсиалисăм тумалла.

— Мѣн ыу парасѣ вара сана йа тунăшн.

Хатёрленет.

- Ку кушак виллипе мён тэван?
- Урама кэларса пэрахатэп.
- Мён тума?
- Хафат сине сырса пама материал пултэр, тесе.

Й Ё П Л Ё Ъ А М А Х Х Ы П А К А Н С Е М.

Аџашланике йуратакан.

Ўсек (Фёрпф р.) йалканаш претсётаттёлё Филиппэв й-ш сурэмран лэпканасене пите йуратай.

Сурэмран лэпканасан сире тем те туса парё вэл. Акэ йна Танэшри паллэ тэпта хуш В. Николайёв пёре сурэмран лэпканэ та, 15—20 станук тэпта саптарса услам тувэшэв та, валук сисеки сине тупэшнэ 42 тенкё сёс кёртнэ.

Кэна пёлсен пур тэпта хушсем те Филиппэва сурэмран лэпканэ пуслэс. Сурэмран лэпканасан-лэпканасан сурэмэ йратакан пуласран хэрамасёши? Сурэмэ йратакан пуласан тэпта хушсемне стороватёй тувэ духне мёнле пэшкёнэ? Талпицен.

Хёрсене комсомола туртни.

Пурэнаёс малаллах шэваё. Малалла шэвэё сул синтё сёвёрен сёвё йапаласем курэвса пырасёё. Ав, Вата-Пукаш (Сёнтёр-вэрри р.) йаёйккинтё тэракан комсомолёсем хёрсене комсомола туртмалли сёвё мел шухэшласа кэларни курэнаё.

Хёрсене комсомол йенелле туртас тёлёшпе, йаёйккэ секреттарё Мишшин йулташ ком-

сомолра тэман Карапаш хёрне комсомолёс вафди арэм тума, пасартанах вэрлама та-пэвнэ. Хёрё несоснатёлэяй пулвэ пирки, хэйсем йенелле вэрласа та пулин туртакан комсомолёсене парэман, милитси урлэ та пулин сэлэвса йулнэ.

Йаёйккэ секреттарё хёрсене комсомол йенелле туртма тэракан милитсионера тёртсе «Капкан» ретаксине сыру халё йарайманта-ха, килес өрнесентё йараё пуё.

Пултаруллэхё сук.

Тэхаё вэл несоснатёлэяй кайаках сав — ни политёк еккономине пёлмест, ни совхозсен сйесёсене сўресэ хэйён ашёнтэ пултарулэха ўстересси синтён токлатсем итлеме пёлмест. Савэппа та Каразурэ совхозёнтё пурэнакан 53 тэх иртнэ сул хушшинтё 1 тенкё те 75 пус сёс тупэш кўнэ. Шыт сахал. Кэсал та апла ан пултэр тесесёён, Фёрёс комиссариатёй тэксене сэмарта тума вёрентмелли курс усмалла. Курса сўресэ сэмарта тума вёренесёён пулман несоснатёлэяй тэксене Каразурэ совхозёнтён хэлех тасатса кэлармалла, тата сийёнтён саёйсэр хэварса кэтик-кэтик! теме тэармалла.

„Комсомол ёретёяҗен сирпётмелле. Ун пек хуликанла ёссем туса сүрекен пирён ёретре пулмалла мар», терёс комсомол пуххин-җе Җемен Петрине.

- На каком основании?
- Са хуликанствыл..
- Писсатёлсен положени,
Джупат мана Ксени.
Ан кәскәр мана,
Тытгаллап сана,
Иа—пойет Пушкин,
Ис сысна җувашшин.

Хәлхалла,
Самкалла,
Уралла,
Самсалла
Таса хир—
Җәнах ес сарә хёр,
Ытала мана
Иурататәп сана!

Вуларё поет хайён җаплай сәввине комсомол пуххинҗе.

— Мана пётём җәваш халәхё пёлет. Ман йаг хаҗат сине ўкнё!—терё йулашкинҗен мәнкәмәлләнса.

— Мёнле, әҗта?

— Ак: «Җемен Петрине — сыснасем сүхәрни синҗен сырни көреймест. Пысәкрах йапала синҗен сыр». Вуласа лаҗё кореспондентсене пёлгөрви синҗен Җемен Петри. Хайён вәрәм сүҗне йәлт шәлса хуҗё кайалла сылтәм аллине.

— Малалла пысәкрах йапаласем синҗен сыраи, сырма шутлатәи?

— Муҗисен ватә лаши вилни синҗен сыраи. Хветйук Ивзҗән ёни җирленё, вәл вилсен ун синҗен сыратәи! Тоститени!

— Сывә пултәр җәваш поевё Җемен Петри!—терё комсомол пуххи.

Җәнах та сывә пултәр!

Җ. Шәҗәк.

Ыйту.

Игле халё, «Капкән» тус!

Есё тәран вунә пус.

Сана идсё вулами?

Пуквусене сүлами?

Каҗса кайсах кулами?

Иаллан йала кайами?

Потписҗёксем пухами?

Санән патна йарамы?

Укҗа шәвкәлт хыями?

Санән тусу пулами?

Ретаксирен:

Пух, пух, аҗам,
пух, аҗам!

„Капкән“ тусё
пул, аҗам!

Телескоп.

Кун пәкисене тивёслине айәплатпәр.

Сакәнта ўкериё лаша
20 пус тәраҗ. Аҗа
пирён ретакен 20 пус
парса илҗё (топлат-
най сырула). Кон-
вертё ашёнҗе сав
лашасәр пусне ни-
мён те сук (пёр сә-
мах та сырман). Савва йараканән намә-
сё әҗта сүхалине никәм та пёлмест.

Йалкор ыйтувё.

ЫЙТУ: Каҗсал пирён йалта, пёлетёр пулё ёнгё әҗта икәнне, Кивё Ейлесре, Улатәр районёнтә, мункуна пит җапла иртёртёс, хәтёрленессе те хәтёрлентёс, иргерессе те ләйәх иртёртёс. Ну премә валас: великколен-нә! Сәмахран акә мён-мён пулҗё: 1) Мункун умён Автан Куртти Коловински Иван пусне килограм кирёпе сапса сёмёртёс, ёсло-нё укҗа уйәрнә җухне; 2) Самәй мункунта Вассили Коловатҗев арәмне сёсёпё җиксё иртёрсе йаҗё; 3) Лупашка Михали арәмне хёнесе алине икё сёртен хуҗрё, урине сик-терҗё; 4) Рыпккён Вассили арәмне сёсёпё җикме тәнә, пиллөкөн тытса аван-аран җар-нә; 5) Комсомолкәй Питковә Иленә комсомолёс арәмне хёнесе илнё; 6) Курпун Еят-рүш патҗёшёпе сапәснә (сапәснә җухне сапла сапәснә тет: пивҗёшё пысәкскер Еят-рүшне пусёнҗен сапат тет, лөшё купарҗи-сенҗен кәна сапат тет, пёҗккәй, курпунскер); 7) Комсомолсем (те пёрре, те икёҗё) таш-ласах җан сапрёс; 8) Җеркей пуппа Иакку тйаккән ёретре сүресе куҗсөсем кәвакара кайиҗҗенех сапәсрёс; 9) Ханша йухмарё вара пёр тумлам та, пурте озитҗёҗөнәй ёсрёс. Ыйгатиҗәр сиртен, йулаш Иван Му-җи, тата ытисем те «Капкән» хуҗасем, мёнле, сакәнта мункун ырләхёне сийен кур-нә сынсем—хәшё штраховкәй, хәшё али-мент, хәшё пенҗси шырама пултарасҗё-и пат-шаләхран? Ку пёрре. Тата ыйгатиҗәр. Иван Коловински, халё шәтәк пуспах сүрекенскер, Автан Курттиҗән сөнё пус туса партгарма шырама пултарәи? Атту сүресе пәхха сүр пуспа? Тата Лупашка Михали арәмне Сыв-ләх Комиссариатёнҗен искусствәннәй ала намаҗсёҗи? Пур ыйтәва та хирёс җаплай «Капкән» урлә ответ кётетиҗәр.

Санаҗраи ала пуснә.

ОТВЕТ: 1) Мункун ырләхёне сийен кур-нә сынсем пенҗси мён шырас пулсан кирлө-кирлө мар сёрте ан шыраҗҗәр— халәх сүҗё с у л ё с и н җ е шыраҗҗәр; 2) Лупашка Михали арәмне искусствәннәй ала уләшкине уйәрмасәр туса пама май килмест (пар-сан уләшки сёҗёрен сапса хуҗасран хәра-малла); 3) Коловински Иаванән шәтәк пус-па йулнәшән хуйхәрмалла мар—ав җан са-пакан комсомолёссем шәтәк пуспах пурәна-сҗё, хуйхәрмасҗё.

Җтена хаҗаҗён җелентен тунă йаҗё.

Кореспотентсем хасатра варттӑн хушаматпа ёсленине аса илсе, Шупашкарти 2-мӑш
сыпӑклӑ школӑн стена хасатё никам та вуламалла мар (варттӑн) йатпа тухаҫ.

„Трактър“ кәләракансем.

— Сураки иртсе карё. Сураки кампани-
не стена хасатё урлă вайлăн пуçламалла.
Савийпа ыран вӑсменех сураки йаҫёне йури
уйрӑм номёр кӑларатпӑр. Ӗсрах тавайӑр
мӑтӑрлӑсем,—терё Каҫӑр Кӑркури стена
хасатён крушок пуххивӑе.

Кёркури Кивйялти комсомол органисатсин
ответлӓ сыруш. Вӓлах стена хаҗаҗён от-
ветлӓ ретагӓрӓ. Савӓнна вӓл йалта ытти
йулташсѐм умѐнтѐ сӓмѐнна каҗартса сӓрѐмѐ
урѐкѐмѐст. Ёҗкӓ сӓнӓ вӓхӓтѐнтѐ вара Кёрку-
ри килѐренѐх кѐрѐкѐсѐм тӓрӓх сӓра-ерѐхѐ
пѐтерѐмѐ пулӓшса сӓрѐт. Ёҗӓрлѐс урама тух-
сан ышкисѐвѐ тавса таранах кӓлартса му-
тӓшѐвѐ суйлап прависӓр хӓваракап совет
влѐнѐсѐвѐ йунамасӓр тӓсѐймѐст. Утнѐ тив-
мѐн туртине, тенӓшкѐл вара урӓх сӓнна та
хѐнѐмѐ пӓхӓт.

Сынсем сұраки пётерсе суха пуҫсене аслӑ айне кўртсе тӑварӑҫ. Сұраки вӑл пустав айӑнӑ ӗҫ мар ҫав—кӗмҫет. Ҫаӑнпа стена хасатне пилӗ васкавлӑ вӑларма тытӑнтӗс.

Иал тенинзе сагакайаъ (ѣрѣи) высса
вилмен тенѣ пек, стена хаѣтѣ те высса йу-
лас сук. „Савсѣрѣуѣ“ ѣтенкор нѣѣ лисѣл-
дѣ сѣѣѣѣ сѣрнѣ.

— „Упрам арәмё кушак виллине сухава сўремелли пәралука сұл хёрне кăларса пăрахнă. Унашкал хăтланни вăм сотсалисăм тунă сёрте пысăк дăрмантару.

— Анѣх камѣха пирѣн йалта саниттар комисси, терѣ вѣр Кѣркурийе.

— Кам, торѣ пѣлет, йалсөветѣтѣн ый-
тас пулаѣ йна, отношени сыр, терѣ Кёркури.
„Хёрлѣ сѳре“ стөнкөр та аршайнлѣ сапет-
киче персе ситрѣ. Вѣл арѣмсем сертене сѳ-
рени сѳнтѣн пысѣк калавах сырнѣ. „Виккѣ“
стөнкөр тага Хөветлисемпе Унөсфисен алта-
нөсем хѣп хёрлѣ йун пулитрөнөх вѣрсни

синѣн пѣр листѣ йѣгса пыѣѣ. Ыгги сѣн-
корсем те туллийех ѣавнашкал саметѣѣсем
илсѣ пырѣс.

Икё кунран хурал пўрғё патёнгё йури
туя хёма сўмёвгё „Хёрлё трактёр“ йатлэ
стена хасэгё сазангё.

Хаҗат җаһанса тәни сырма урлӓ леш кас-
ранах курнайт. Хут пѣлекенсем пурте хаҗат
вүлама тупассӓ.

— Таффу, ку хаҗата җыракансене, „Трактър“ җине пѣтѣмпех кушак вяллисѣмде, вѣрҗакан алгансѣм, тата ытти кирлѣ марсѣмде тийсѣсе тултарнѣ, епѣ җуртырри вѣрлѣхсѣр йултам, пулѣшком пур пуйансене панѣ, ун җинҗен җырасѣр, тесе йатлаҗса утрѣ Марйе инке килелле.

Ун хыссад йалта ытгисем те шавласа кар-
реш.—Мен усси пур вал кушак виллисем
сывтен сыракан хасатран, тесе хирешессе
арымсем. Көркури ав, хай пуйаврах пурнай
пулия те, пулашкомран суртырри вярләх
илнө, тата йал тәрәх ёссе, вәрсса сүрөт, ун
сывтен зи малтан сырмалла пуля, тесе ўкө-
лешрөс сынсем.

Тусанна хуташ шаърантаракаян вѣри хѣвел
йал вѣсѣнги арна улли хыснѣ пытангѣ. «Тѣх-
хи» сырмингѣ сурхи шывпа нѣурелсѣ йуллѣ
лазакасенгѣ шапасем концерт усреѣ. Урам-
ри халѣх лаплангѣ. Пѣштах.

Кақар Керкури хура шветски кипкине
тăхăнса урама тухрĕ. Пĕр дун та сук. Тў-
рех вăл хурал пўрĕ сўмĕнте сағанса тăра-
кан „Херлĕ трактăр“ хасата сўррине сўрса
илсе сĕре лутăркаса пăрахса таптарĕ.

Тепър кунне ирех „Ответаг ретактър“
хй сурса тэкнй хасат сивтєн, стена хасатнє
ленкисем кураймасър сурса тэкнй тесе, ша-
лпй пама хулана тухса утрє. Угм.

Х-р-р-хам! Хәртәм!

Җаваш республикәдә һәр бәхәшкә организация туса тә-
рассә. Хәлән-сәвән һәр-һәрине сапәсәсә, һәр һәрне кәшләсә йама-
хәтәр, йалан хәртә тапаланасә. Халәх Комиссарәсен Канаше-
нә 3—4 хут вәсем харкашһа, Җавашсойуора, Пайторьра, Нарком-
торкра... т. йт. сәрте те темәсәһәр хут пуһһа. Җаваш реп. та-
варне турттарасһа һирәсәсә.

Һәри „Транспорт“ телри „Волжское-Пароходное общест-
во“ йатһа.

Унтан ытларак шуһһаран тухас килмәһи вәсәне һирәс-
терет.

Икә йытә. Питә кервән хәрисем. Икәһин
те йаланах йәрәлсә сәресә шәләсем. Икәһ-
һин те икшәр вишәр хәрисем. Хәртәһине
пәхса савәһса тәрассә.

— Хәр-р-р!..

— Хам-һ!..

— Епә 66 сәрте 606 хут хам вопроса
пәхса тухтартһа.

Епә 77 сәрте 777 тәслә пәхтартһа. Аһ
справкисем... Сан пек кәлмәс мар...

— Курәһәр кам кәлмәсә... Җаваш тавар-
не турттарма тивәсли кунта епә сәс...

— Сук, Җаваш колперативәсенән, Җа-
ваш кәһеки уйрәмәһән һигә пәл.

— Епә ытларак турттаратһа, хәш-һәр
таварә 6-һар уйһа сәс һам һаһа ыртта-
ратһа...

— Җаваш план комиссия йуһис-консәлә

Сәрә шывә сәһтә, йуридикәски пәхсәһән,
пәрахут сәрет, Улатарта һирән Аһл сәһтә
уһаһһән кантурә пуһмалла, терә. Епә Ула-
тар таран тасаттаратһа. Епәһ пурһама ти-
вәслә.

— Сук. Җавашсойус маһа сәх шанаһ.
«Транспорт» уһаһһән сәс һанзәклә...

— Халәх Комиссарәсен Ка«ашә, һәр ор-
ганизацияһ сәх йуһтар, терә. Епә йулатһа...

— Сук. Наркомпротторк маһаһ пурһама
хуһрә...

— Хр-р-хам!

— Хәртәм!..

Урештәһисем ку йытәсем сапәһи сәһе
кәмәһһән пәхса тәрассә.

Савәк вәт. 5 сәл хуһһи саһла «хәрхам-
латтарма» та хәтәр.

Шупашкар пахтә картине тытһа сәрте.

Инженерсемпе техниксем: Ах, каһәдсем!
Епәһ ултһа хуһса һыһине икәһ туса си-
терейместәр?!

Камппани хысәһән.

Иртәһ мункуһа тән сәрәһәһе хытә кә-
решһә сыһна хуһсту кунне ыркәһре кәл
туса тәһине куракансем пуһһа.

— Мән хәтланан каһла есәһ?—тәһә йна
турәһәһсен йәһейкин ыркәһе сәһреһән тә-
һәһсем.—Ху тән сәрәһәһе иртәһ мункуһа
пит хытә кәрешһән. Токлатсем тунисәһ пу-
һе, ху та примерлә пуһтәһ: пуһсәһе киле
кәртмерән, мункун пәтти сәмерән, аһсәһе
те ыркәһе йаһарәһ. А хәлә... калаһа та на-
мәс, ыркәһе сәһреһе пуһһаһ! Тәһәһмәһе
савран, тәһә.

— Мән тәһәһмәһи пур, тәһә вәл һирәс.
—Маһран мар, сиртән тәһәһмәһе... савна
та пәһместәр—тәһәһ кәрешәһ камппани һи-
рән районра мункун хысәһаһаһ иртәһ кәй-
рәһс...

Кәләһтәһиһән.

— Христараһи, укса пар?

— Пәләһһәр есәһ мәнһән йыһһине. Ерәх
илме ситмерәһи мән?

— Ерәхтәһи ара! Кәләһтәһиһән тәһләһе
ситмерәһи. Иһантар.

НУМЕРІЕ

ХУТСЕМ

Ак аста нұрэк.

Есё нимён те сырма пѣлместѣн пулсассѣн, Вѣрмар районне протгокколсемне ресоудитсѣм сырма кай. Унга районри кооперативсен суйлавѣсане иртерекен уполномоѣвѣйѣсем хайсен совещанинѣе сакѣн пек сырса панѣ ресоудитсийе те алѣсем тѣратсах йышѣнассѣ:

Выводы по докладу Сидорова.

1. Имел ввиду, что метод работы на практике применен только в текущем году и нужно сказать как отчет и как отчет... этот метод вполне оправдал себя считать проделанную по отчетно Перевыборной комиссии по Урмарскому району удовлетворительной.

2. Общий интерес кооперативной и коопер. массы в вопросе кооперативного строительства значительно возрос но неблагоприятная погода за все время комиссии с одной стороны и с другой отсутствие подходящих помещений для собрания в местах расположения п/ а также постепенный рост пайщиков и в связи с этим растянута представительства дали значительно низкий % участия (31,3%) членской массы.

«Отъот отъот пек.. вѣл метѣт... пайшѣксѣм ѣсени, ѣсе тѣрмантарни... претставитѣлствѣсем вѣрамланса кайни»... Сук, кѣва тѣвланма хѣтланса антрав сурах пулса кайѣн.

Вѣрмар районѣнѣн хрестѣнсем: сѣмѣрсѣм пулмассѣ, сѣре вѣдѣн нұрѣк сук, тѣссѣ. А? тап пулѣ вара нұрѣкѣ? Сѣре кѣмелли нұрѣк сак ресоудитсийе йышѣнакансен пуѣ мимисене шѣветнѣ сѣре кайса пѣтнѣ те, уйри анасем нұрѣксѣрех тѣрса йулнѣ.

Тѣрѣслемелле.

Тѣваш ѣссынисем хушшинѣе сѣремелли хутсене тѣвашла сырмалла, тѣссѣ. Тѣвашла сырмасан та вырѣслах лайѣх тухѣт—тѣнланмалла мар анѣх. Ак Сѣн ушкѣн Атикасинѣнѣ (Хѣрлѣ-Тутай р.) пулѣшком сырнѣ отнѣшени:

По постановлению общего собрания Ново-Атаевского К.П.К. Красно-Четаевского рай. ЧАССР за № протокола 16. Нужно писать отложения про Федорова Ивана.

Федоров Иван осенью каникулы 1928—29 года устроил лотария газед. Газеды даные по одному газеты, разные номера, а некоторый совсем нет.

Даже русский газеды, выигрывал „Пирѣн йал, сѣмрѣк хрестѣн и канкан“. Этого Нов-атаевский К.П.К. дребует расследовать. Секретарь К.П.К. П. Ядарикин.

Тѣрѣслеме ыйтаѣ. Анѣх мѣне тѣрѣслемелле? Те отнѣшени сийѣе мѣн сийѣн сырнине, те урѣххине.

Сак хута тѣвланса илессине 5 сукли планѣ кѣртсѣссѣн те усси пулсассѣн туйѣнмассѣ.

Суккѣр пулнисем.

Сѣрпѣ районѣнѣе суккѣр сѣнсем нумай, тѣтпѣр. Пулмасѣр унта суккѣр сѣнсем. Ирѣксѣр суккѣр пулѣн (районри сѣр пайѣеу сѣхѣу тытас пулсассѣн). Районри сѣр пайѣ Тракри бивсѣмлѣх йулташлѣх йѣрѣе токѣвѣр планикисем йанѣ. Сѣв токѣвѣр планикисене вулама хѣтланса 15 сѣн суккѣр пулнѣ, тата 129 сѣн суккѣр пулмалла, тѣт. Сѣв

Суккѣр пулнисем. Сѣрпѣ районѣнѣе суккѣр сѣнсем нумай, тѣтпѣр. Пулмасѣр унта суккѣр сѣнсем. Ирѣксѣр суккѣр пулѣн (районри сѣр пайѣеу сѣхѣу тытас пулсассѣн). Районри сѣр пайѣ Тракри бивсѣмлѣх йулташлѣх йѣрѣе токѣвѣр планикисем йанѣ. Сѣв токѣвѣр планикисене вулама хѣтланса 15 сѣн суккѣр пулнѣ, тата 129 сѣн суккѣр пулмалла, тѣт. Сѣв

Суккѣр пулнисем. Сѣрпѣ районѣнѣе суккѣр сѣнсем нумай, тѣтпѣр. Пулмасѣр унта суккѣр сѣнсем. Ирѣксѣр суккѣр пулѣн (районри сѣр пайѣеу сѣхѣу тытас пулсассѣн). Районри сѣр пайѣ Тракри бивсѣмлѣх йулташлѣх йѣрѣе токѣвѣр планикисем йанѣ. Сѣв токѣвѣр планикисене вулама хѣтланса 15 сѣн суккѣр пулнѣ, тата 129 сѣн суккѣр пулмалла, тѣт. Сѣв

Суккѣр пулнисем. Сѣрпѣ районѣнѣе суккѣр сѣнсем нумай, тѣтпѣр. Пулмасѣр унта суккѣр сѣнсем. Ирѣксѣр суккѣр пулѣн (районри сѣр пайѣеу сѣхѣу тытас пулсассѣн). Районри сѣр пайѣ Тракри бивсѣмлѣх йулташлѣх йѣрѣе токѣвѣр планикисем йанѣ. Сѣв токѣвѣр планикисене вулама хѣтланса 15 сѣн суккѣр пулнѣ, тата 129 сѣн суккѣр пулмалла, тѣт. Сѣв

планкѣн пѣр татѣкне ѣссынисене курма кунга кѣртгепѣр. Курма анѣх йурах, вулама йурамассѣ. Вулама тытѣнсан респулѣкри пѣтѣм халѣх суккѣр пулса кайѣ тата.

Сәваплә хвершшәл.

(Җан сәпакаан помошнәкән калавә).

Ну, епә сире каласа парам епши. Вот мән. Пирән йалта Иакур Иефимҗә Лапшин йатлә сәваплә хвершшәл пуранәй. Ну, пуранәй конешнәй, пирән пекех: кашни вырсарни кун җиркәве пырай, тарилке сине укса хурай, тата ытти те, конешнәй. Премә калас, сәваплә сөгтуй сын. Пит сахал халә ун пек сын хаҗхи пәтранҗәк саманара. Пәхса саванмалла: сухалне кәсәртнәй, кусләхне темле вәскәнле тәхәнтарса йавә, аллинҗе туйа—ерхерей тийән җиркәве пырай, мала тухса тәрай, хәрессем хываҗ пуҗне тайса, йурлаҗ, җәркүсленет. Калатәп вәт халә—саванмалла пәхса, тетәп. Елө вара ирхи кәлө свонит туса кәрсен, кәдт аләк сүмверех хәсәнетәп те шав вара сав Иакур Иефимҗә йулташа пәхса тәратәп. Пит киләшет мана вәл хәйне хәй тыткалани. Көйтәваҗ, кәлтәваҗ те вара хытә сасәла: Сәсәси вааспәзи дууҗи твай... тесе йурлакансемпе пәрле йурласа йараҗ. Васпәзи помилуйсене те вәсех йурлаҗ. Ну, премә пета, маттур сын... Ну, конешнәй, патрала сын ентө епә. Саванпа та сак Иакур Иефимҗә җиркүрен тухиҗ тух йаланах пострәвдәй тәватәп. Вәл мана йаланах—вунә пус кәмәл. Вот мәнле сын пирән Иакур Иефимҗә.

Ну ку сәпла. Анҗах сак пирән Иакур Иефимҗә та пәрро мана пит төләнтерҗә. Елө хам шуйтана ёненекен сын та, саванпа та Иакур Иефимҗә шуйтан кәтә пуҗ вәл вәхәтра тесе шуларәм. И җанах та сәпла пулнә икән. Кайран паҗашка аңлавтарса пәтә. Силентәм епә ун җухне ун сине. Ну латнә ёнтө — турә кәсәртәр, анҗах сәпах та—мәнлеха вәл турә сүртәнҗех сынна нимсәрех хәртса тәвәсәй?

Пәрро сәпла, таса шәматкун, штрашнәй ернере, мункун умән, Иакур Иефимҗә приҗасти сыма шуглавә. Как полакатәй, унҗән исповетатәй тунә. Вәт самәй саван сын.

Иурату паспәрҗә.

Хәрарәмсем, хәрарәм пайә урлә, куллен кун асланса пырасәҗ, арсынсем те сав хушарах (арсын пайә сүк пулин те) хәрарәмсенҗе йулсах пымасәҗ.

Сәрәс комиссариатнә тавсаттәр пулса ёсдекен Клементийәв Александр Клементиевиҗ паспәрҗә сухалмасарах «Канаш» хаҗатән 99(2342)-мәш номәрәнҗе паспәрт сухалҗә тесе ойнавлени тутарнә та, Шупашкар хули милитсинҗен сәнә паспәрт илнә. Мән тәваҗха вәл икә паспәртпа? Малтан илнә паспәрт сине Клементийәв авланнә сын тесе сыртарнә, сәнни сине арәмә пур сынҗех хусах тесе сыртарнә. Халә ёнтө сав паспәрт

җен калатәп ёнтө сире. Таса литуркине җан сәпса анҗах анҗам, куратәп — Иакур Иефимҗәпа арәмә Көгерин Иаккәднә пот руҗку пырасәҗ җиркәвелле. Елө пус тайса конешнәй, стороватсә турәм. Лешсем—ним те, ну хәй пәр сәмах. Темскер хвершшәл җиркә сын пек туйәнаҗ, тайкаланаҗ. Арәмә аллине кәна сулҗә. Ну кәрсә тәтәс конешнәй мала. Арәмә упашкине хуләнҗен тытса тәраҗ. Лешә паспа та тискәятпа та йурлакансемпе пәрле йурласа тәраҗ, җәркүсленсе анаҗ.

— Васпәзи, васпәзи...

Алә сыптармалли вәхәт та персе ситрә. Пуп та хәйән кәшәмне йатса тухрә. Түрех Иакур Иефимҗә патне. Лешә конешнәй аллисене хәреслө тытса җәркүсленсе пәхрә, анҗах кәрт! пәр йеннелле йаванҗә кайрә, тапаланаҗ. Сәпах тәтә те сыпрә. Кайрав, пупә пострәвдәй турә курәнаҗ. Ку вара некакайәвскн саттак пек:

— Рат старатсә, тесе ахәрсә йаҗә.

Пөтәм халәх кәр! Хвершшәл йеннелле саврәвса тәтә. Шәп пулҗәс. Арәмә төртет, ку вәшкәраҗ, премә пета! Пуп Сәркей те кәна кура алҗарне кәрсә кайрә.

Ну кәсем те җиркүрен тухасәҗ приҗасти хысәй. Елө натураднә кәсем патне.

— Со сөгттым приҗастайем, тов. Лапшин! тетәп.

— Кәпкуй, тәккуй приҗасти, пошпол к йетреной маттери, тет җиркүрә халәх хушшинҗех. Пөтәмпе намәслантарса пөтәрҗә. Сакантак хуҗ сәр сәттәр... Ну латнә ку. Сәпах вашшәхә пратта тошә оскорпәй тумә йурамаст вәт. Хәл ун пек сәккун сук. Ну шуйтан пултәр. Анҗах сәпах та саван пек сынна хәртса тәкма йураҗиха? Җаркүрех вәт тага? Ну кала? Саван пек сәккун пури? Хәйне аңа сәпла хәртса тәвәсәҗ.

Тих. К—н.

Кивә йипес.

тәрәх, Клементийәв ни авланман, ни хусах мар, ни урса мар, — бирек мәнле хәрарәм та йуратмалла сын.

Иурату паспәрҗә сәпла ёнтө иккә пулаҗ. Иккә мар, виҗә те пулати тен, — төрәссиҗех пәлес текәнсем сак атрәсна ыйтса пәлҗәр: Шупашкар, Сәрәс комиссариатә, паспәртсен тавсаттәрне — Елөксантәр Клементийәвиҗ.

Хатәрленет.

— Йаван, мәншән кәтүҗе кәрәшсе луйпан асу йатне сәртетәв?

— Вөрәнме байма.

Иакур.

„Тасату“

Џенёрен те џенё романс „Тасату“

Тасату хуйхи нит те нит нуса килсен, џак романа йурла та йишлык айлансах кай.
Ку романа йурланй тух тууитан-вартан хурланса й рлас пулит.

3 5 5 6 5 3 3

Ах, та-са-ту, та-са-ту

7. 7. 6 76 5 3.30

Тун сик-тер-мёш та-са-ту

7 7 6 76 3 3 7

Тай-ра ка-тай пул-са-ссан

3. 7. 7 767 6 3. 3.

Ка-га-ттай та нв-тай-тай.

2. Ах, тасату, тасату,
Курентермёш тасату,
Кулленгёк шыв пулсассан
Витрен витрен тайтайтай.

3. Ах, тасату, тасату,
Кун хупламёш тасату
Хуглампех каарсан
Хамах туси сартайтай.

4. Ах, тасату, тасату,
Сехре хайпи тасату.
Сёр төвкёллех потелка
Нёр пин парсах суртайтай.

5. Ах, суваттай, сунатай,
Сава кассах таташ-шим?

Матор суват хушайтай,
Мариккан хуш пултайтай.

6. Ех, хурзасем, лепёсем...

Есир пурте вёсетгёр.
Тасату мён пулсассан
Аста ситех тарар-ши?

7. Ах, тасату, тасату,
Тун сиктермёш тасату.
Тайра катых пулсассан
Катайтай та... нвтайтай.

Кино аланё умёнгё.

Шу пашварти суллахи театрти
кино ёсхалэхёшён мар иккен, ёс-
халэхё киношан пулаф пулмалла
Тавашкинора ёсхаленсен шугёне.

Кудтурайна хайпартас ёсрө киво ёсён вы-
райнё пигё пыай. Сава асра тыгса елё ки-
нона тайташх суре пусларай. Пёрре сав-
нашкал ситё сехет төлнелле кино кайса ку-
расха тесе тухса утрай. Пусланай те пу-
ёнтё тесе вайшайтса сёс пыратай. Кассай
патне ситсе пилет илме ёлкёртём те кёретён
ёнтё тесе алак патнелле утрай. Унзёнен те
пулмарё, салара кино майри мусай выдама
пусларё, кино пуслангё. Елё алак патне
ситнёскерех кёрес вырайне алак патне тай-
ратай сын патне ситсе тарайтай. Таран-
маллипех тарайтай, ним тусан та кёрёме-
рём. Алак патёнгё тараканё темле тархас-
ласа мйтса та кёртмерё. Елё алак та мар,
манпа пёрле пёр сёккунгёлаха сёс кайа йул-
нисем 5—7 сын та тарассё, кёргёне йала-
нассё. Пилетшён ушине илсея, картинне
кайтармаса та йураф тесе, пёррёмёш
сёавса кёме пилетёсене сугассё, алак сё-
ансёе кёртмесё. Вара пёр пайё петмесёр

тем мур тусан та кёрёместён. Сав шутак
вай пилетна иккёмёш сёанса йулма та пу-
тараймастан. Алак патёнгё тараканё йала-
накан халыха снай сапла лаплатгарса тай-
раф: «мне не велено пущать, спросите у за-
ведующего» тет. Вара саккунла пилетсемпех
шай йёрсе тарса йулатан.

Сакантан вара елё Тавашкино ёсёнгё ёс-
ленсем пирин сапла шутла пусларай: ку
кино ёсхалэхёшён мар иккен, ёсхалэхё кино-
шан пулаф пулмалла.

Унсаран Тавашкинора ёсхаленсем ёсхал-
хёшён тарашас вырайне, пурократсем пёз
«йёркелёхе» пайанса ёссыннин каймалне
паймёззёс.

Сирён шухайша мёялө пек кино ёсёнгё
ёсхаленсем? Иё шухайш суйи сирёв?

„Капканан“ 13-мёш но-
мёрё копператси йазёпе
тухай. Копператтивсем,
сырайса илёр!

Шәпах, ни сһил сук.

Пүрге, айһен-сийһен төтәм савәрнай, пурте „пысәк ёс“ тума пухәннә майёне, пёри сунса пётиҗен теприне җөртсө мәбәрлантарай.

Ватә карҗаксем, төтөме җәтаймасәр, тула тухса тәрассё. „Тапак туртма йурамасҗ вара ёс тума питё кансёр пулаҗ“, төт акромё, хай сав хушарах „Сафо“ пирусне кәс-йинҗен кәларса җөртсө төтөмпе аша сәтса кайалла кәларса тәраҗ.

— Есө тыгәнма вәхәт сәтнө пулө, тет Кошаҗ Көркөри.

— Тыгәнас! Кун пек халәх нихсан та пухавас сук. Иалта 62 сын суйлама пултараканни, халё 45 сын пур, тет йалканаш пусләхё.

— Ну, йулташсем! Пухува усәлнә шутлатәп. Пирён пайан ёсө тыгәнас пулаҗ. Халәх ним хирёсмесёрех Унтри Көркурине тата ытисенә приситиума суйларё.

— Пайанхи пухура пирёя пёр ыйту,— вәл нумай пусәллә уйа кусас төлөшпө токлат итлесся. Ун сһнҗен акрономпа Наркомсөмран килвё йулташсөм каласа парассё.

— Кам мён калаҗ?

Шәпах.

— Ну мөнлө йышәнатпәри?

Шәпах.

— Кун йёркине йышәннә, тесе шутлатәп. Малтанхи ыйтупа Наркомсөмран килнө йулташ сәмах илет.

Тапратрё калама. Халәх хәлхисөмпе илөмест, куҗан пәхса илет.

— Йулташсөм! Тәваш халәхё сәпатапа. Пирён сав сәпатасенә хывса, сәран атә тәхәнмалла! Ку төлтө пирён мён тумалла? Сәпата тәхәнас мар тесен, нумай пусәва куҗмалла, сирёя йала та савәвпа килтөмөр, тесе сәмах калаҗ Наркомсөмри. Унтан, акрономё, нумай пусәва куҗсан ыдәх җөрдөх усраса, тырә нумай туса хусәләх малала йамалли сһнҗен тем гөрлө сәмахсөм—реконструтсөм индустриалисатисөм сһнҗен каласа аһлантарай. Тәһланмалла мар токлата.

— Токлата аһланакансем пулҗёсҗ?

Шәп.

— Нумай пусува куҗас төкенсем пури?

Шәпах.

— Кам куҗас мар, тел.

Шәпах.

Ну, йулташсөм, пайан пысәк ёс турәмәр. Нумай пусува куҗас мар текенсем тугәйма-рөс. Ку пирён йалшән сөнө пурнәс нивөсөне хуни пулҗё!

Шәпах.

— Ыран пайан сүракине каймалла... курәк вәрри илме сататәләх укҗа пухас.

Реконструкси, индустриалисатиси сәпатава хывса „шәпәян атә тәхәнтартөс“. Ыран ака патнө тухас тенё җух нумай пусува

куҗарма килнисөм йалтап тухса кайран хай сем те шәпах пулҗөс. Нумай пусуллә уй та шәп пулҗө.

Сәран атә тәхәннә Унтри Көркурисөн урисөм җөриклетни сөс илөвөт, реконструкси шәп пулнә вәхәтра. Шашков.

Хур сыснан йулташө мар.

— Пирён рапотнөксөм хушшинҗө Сҗаппан Микудайҗпа Унтри Упрамәҗ пёр пөринпө килөштөрсө пурәнакан урәх рапотнөк сук та пулмалла.

Йаланах унта кунта пөрлө сүрессё, пёр пөринҗен уйәрәлаймасәр каласәссё.

— Нет уш, вәл самана иртрө халё: Сҗаппан Микудайҗ халё асәй ырава көҗө, шәлуно те Унтри Упрамәҗран пилөк тенкө те сирөм пёр пус ытларах илет. Халё вәл Упрамәҗ пөакисөм сһнө саврәвса пәхма пәрахрө. П.

Укҗа пухакан.

Пуйан арман хуҗи төмлө пөлнө сәк хайһен мелникөн 100 тенкө таран укҗа пуллино. Ку мавәянех вәрланё, тесе шутларө хуҗа.

— Кала җәннипе — йҗстан сан вәл таран укҗа, каламасан халөх сана төрменө хуҗтаратәп, тесе таҗәнаҗ хуҗа мелникран.

Мелник җылайҗен җәнмесёр тәһә хысәһ хәранине тунайман.

— Лөш, Туриварти җәпта хуҗи сан маткупа варлә пурәннә җух, кашви килмесрен мана пөрер тенкө парса хәварҗө, сәпла өпө 100 тенкө патнөх пухрәм... Вәл җәннипөх санән, терө мелник.

Иаривнө

Пуштә йөшҗөкө.

Влатимирәв Анаголийө (Алаш). Хураҗ!.. Милитөсөм!.. Сәраҗәссө!.. Влатимирәв Анаголи „Капкәвра“ 1926-мөш сүлта сәпәннә сәвва вәрласа җикрө!.. Сәләрах!..

Ваҗ ва (Сөпөр). „Капкәвра“ мөн сһнҗен сһрма йәвәртарах?—төсө ыйтатән сөё (топлатнәй сһрупа). Мөн калас саһа? Хәвән сһнҗен сһрма йәвәртарах пуҗ.

Сөменәв К. П. (Өтерлө квантөнө). 8 сынна „Капкәв“ сһрәһса илме җөнәшөһ тав сана, анҗах җөнүно „Капкәна“ көртөс төмөрөмөр.

Пур кореспотөнтсөне те. Хәҗхи вәхәтра улцугла өслөкөнсөм сһнҗен, тасатува йурәхлә партгийтсәсөм сһнҗен, уҗрөштөннөсөвҗен сирпөтме тивөслө сһнсөм сһнҗен, сөгөнәли-сәм әмәртүвө тәвакан йәлсөмпе уҗрөштөннөсөм сһтмөндөхсөм сһнҗен, колпөративсөм сһнҗен нумайрах сһрма тәрәшәр.

Кореспотент конорарё.

- Мён бул илтён вӑл саметкӑшӑн?
- Виҫё ҫупкӑ.

Ответ. редактор Г. Н. Казаков.

Чуваши № 1562. Чебоксары, тип. „Чувашская Книга“. Нап. 3950 экз.